

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/129/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7511206802
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7511206802.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému V. Y., N.. X.XX.XXXX, N. A. M. K. Č.. XX, C..Č.. N. N. V., D. Y. Q.. Š. Q., M. B. Ú.K. Y. B. K. J., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Bratislave, Ľuda Zúbka č. 2, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, so sídlom v Stropkove, Nám. SNP 7, v konaní o zaplatenie 590,93 eura s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 19. novembra 2013 č.k. 14C/102/2012-130 takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením nepriznal vedľajšiemu účastníkovi trovy konania.

Rozhodol tak potom, ako jeho uznesenie zo dňa 19.7.2012 č.k. 14C/102/2012-81, ktorým zastavil konanie o zaplatenie sumy 590,93 eura s príslušenstvom, účastníkom náhradu trov konania nepriznal a o vrátení súdneho poplatku žalobcovi, zrušil Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 21.12.2012 č.k. 1Co/318/2012-126 vo výroku o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie za účelom posúdenia účelnosti vynaložených trov konania vedľajším účastníkom.

V odôvodnení konštatoval, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS na základe svojho oznámenia zo dňa 20.12.2012 vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného, predložilo generálne plnomocenstvo pre advokáta JUDr. Ambróza Motyku zo dňa 1.10.2011, žiadalo doručiť návrh na začatie konania spolu s jeho prílohami a priznať náhradu trov konania.

Vychádzajúc zo zistenia, že žalobca vzal svoj návrh na začatie konania voči žalovanému v celom rozsahu späť bez toho, aby svoje späťvzatie bližšie odôvodnil, dospel k záveru, že zavinenie na zastavení konania nesie žalobca a preto mu podľa ust. § 146 ods. 2 O.s.p. vznikla povinnosť nahradiť trovy konania ostatným účastníkom, a tak i vedľajší účastník by mal mať právo na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov jeho právneho zastúpenia, nakoľko zdieľa osud účastníka na strane ktorého vystupuje. Uviedol ďalej, že v prejednávanej veci nemožno urobiť záver, že zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, v situácii, ak do rozhodnutia vo veci samej doručil súdu len blanketárne oznámenie o vstupe do konania bez vyjadrenia sa k predmetu sporu a vyslovenia procesného postoja k predmetu konania, odpor proti platobnému rozkazu vedľajší účastník doručil súdu dňa 25.6.2012 a ten bol následne dňa 4.7.2012 doručený žalobcovi, ktorý vzal návrh na začatie konania späť písomným podaním zo dňa 2.7.2012 doručeným súdu dňa 9.7.2012 (podané poštou dňa 3.7.2012). Na základe uvedeného potom vyvodil, že úkony vedľajšieho účastníka nemali žiaden vplyv na výsledok

konania, nakoľko podanie odporu vedľajším účastníkom nemožno považovať za skutočnosť, ktorá by viedla žalobcu k späťvzatiu návrhu a mala tak za následok úspech vo veci a uzavrel, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, preto ich nemožno považovať za účelne vynaložené. Dodal, že paušálny vstup vedľajšieho účastníka do všetkých konaní, v ktorých žalobca vystupuje bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. Napokon uviedol, že jeho trovy nemožno považovať za účelne vynaložené i s prihliadnutím na cieľ vedľajšieho účastníka, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, ako i na konkrétne okolnosti prípadu, a to najmä skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesionálna organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu a splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie vedľajší účastník z dôvodu, že súd prvého stupňa porušil ust. § 226 O.s.p. pokiaľ mu nepriznal náhradu trov konania z dôvodu neúčelnosti. Tvrdil totiž, že nerešpektoval záväzný právny názor odvolacieho súdu jednoznačne vyjadrený v jeho zrušujúcom uznesení zo dňa 21.12.2012 č.k. 1Co/318/2012-126, že nemožno mať za neúčelné vynaložené trovy právneho zastúpenia iba z toho dôvodu, že vedľajší účastník ako združenie založené na ochranu spotrebiteľa sa nechalo v konaní zastúpiť advokátom. Na základe uvedeného navrhol zmeniť napadnuté uznesenie a priznať mu náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť ako vecne správne a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 32,56 eura. Poukázal na viaceré rozhodnutia Krajských súdov v Košiciach, Banskej Bystrici a Prešove, nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/03 a upozornil, že má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie zastúpené advokátom paušálne vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vedomosti o prejednávacom prípade, čím zbytočne navyšuje trovy konania. Zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p..

Odvolací súd na základe podaného odvolania vec podľa § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre zmenu uznesenia, ale je ho potrebné v tejto časti zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Uplatnená odvolacia námietka žalobcu je dôvodná.

Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, možno z toho vyvodiť záver, že vedľajší účastník má (rovnako ako ktorýkoľvek hlavný účastník) právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom (§ 28 ods. 1 O.s.p.). Vedľajšiemu účastníkovi zároveň vzniká aj právo na náhradu trov konania, kam podľa § 137 ods. 1 O.s.p. patrí náhrada trov právneho zastúpenia, ktorá mu môže byť priznaná len v prípade, ak právo na náhradu trov vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska.

Z obsahu napadnutého uznesenia vyplýva, že z dôvodu, že žalobca vzal žalobu späť voči žalovanému, súd musel zastaviť konanie, z čoho v zmysle citovaného ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p. žalobcovi vyplýva povinnosť uhradiť vynaložené trovy žalovaného a tiež vedľajšieho účastníka vystupujúceho na jeho strane.

V posudzovanej veci správne postupoval súd prvého stupňa, ak pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z citovaného ustanovenia § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., ktoré predpokladá posudzovanie zavinenia zastavenia konania výlučne z procesného hľadiska, t.j. podľa procesného výsledku, pochybil však, ak dôsledne neposúdil účelnosť vynaloženia jednotlivých trov konania vedľajšieho účastníka

prostredníctvom advokáta tak, ako mu to uložil odvolací súd v jeho zrušujúcom uznesení zo dňa 21.12.2012 č.k. 1Co/318/2012-126 a svoj záver o neúčelnosti vynaložených trov vedľajšieho účastníka vyvodil len na základe všeobecného konštatovania, že úkony vedľajšieho účastníka nemali žiaden vplyv na výsledok konania, nakoľko podanie odporu vedľajším účastníkom nemožno považovať za skutočnosť, ktorá by viedla žalobcu k späťvzatiu návrhu a mala tak za následok úspech vo veci a že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka tak nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, preto ich nemožno považovať za účelne vynaložené.

Vedľajší účastník tiež dôvodne namieta, že prvostupňový súd svoj záver o neúčelnosti vynaložených trov konania vedľajšieho účastníka opätovne vyvodil i s prihliadnutím na cieľ vedľajšieho účastníka, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, i na skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesionálna organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, a splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta a v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu opätovne vyvodil, že zo samotnej tejto podstaty vedľajšieho účastníka vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania.

Skutočnosť, že právny záver odvolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom uznesení súd prvého stupňa v ďalšom konaní nerešpektoval, zakladá odvolací dôvod podľa § 221 ods. 2 písm. f) O.s.p.

Viazanosť súdu právnym názorom odvolacieho súdu by neprichádzala do úvahy len vtedy, keď by sa odvolací súd v zrušujúcom uznesení obmedzil len na pokyn súdu, ako má v ďalšom konaní postupovať po procesnej stránke (že napríklad treba vykonať ďalšie dôkazy), lebo v takomto prípade nejde o zaujatie právneho názoru.

O taký prípad sa ale v posudzovanej veci nejedná. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení zo dňa 21.12.2012 č.k. 1Co/318/2012-126 vyslovil, že súd sa musí zaoberať tým, či trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu záujmov spotrebiteľa a posúdiť účelnosť vynaloženia jednotlivých trov konania vedľajšieho účastníka prostredníctvom advokáta. Zároveň vyslovil, že nemožno mať za neúčelné vynaložené trovy právneho zastúpenia iba z toho dôvodu, že vedľajší účastník ako združenie založené na ochranu spotrebiteľa sa nechalo v konaní zastúpiť advokátom. Záverom je potrebné prisvedčiť odvolateľovi aj v tom, že v danom prípade sa po zrušení napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa skutkový základ nezmenil a preto nemožno uzavrieť, že vzhľadom na nový skutkový základ by bola aplikácia právneho názoru odvolacieho súdu vylúčená.

Vzhľadom na uvedené, aj z dôvodu, aby nebola porušená zásada dvojinštančnosti konania, odvolaciemu súdu neostávalo iné, ako uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Po vrátení veci bude úlohou súdu prvého stupňa opätovne rozhodnúť o trovách vedľajšieho účastníka, vychádzajúc z právneho názoru a pokynov odvolacieho súdu vyslovených v tomto zrušujúcom uznesení (§ 226 O.s.p.). Pri rozhodovaní o trovách vedľajšieho účastníka musí sa súd zaoberať tým, či trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu záujmov spotrebiteľa a posúdiť účelnosť vynaloženia jednotlivých trov konania vedľajšieho účastníka prostredníctvom advokáta, t.j. jednotlivých úkonov právnej služby. Nemožno mať pritom za neúčelné vynaložené trovy právneho zastúpenia iba z toho dôvodu, že vedľajší účastník ako združenie založené na ochranu spotrebiteľa sa nechalo v konaní zastúpiť advokátom, pretože zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania. Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba totiž dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zarúčeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo zrejماً snaha zvýšiť náklady konania protistrane (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 3. 2014 sp. zn. I. ÚS 3819/13 dostupný na www.concourt.cz). Odvolací súd len pre úplnosť poukazuje na tú skutočnosť, že až po vstupe vedľajšieho účastníka do konania a potom, čo bolo žalobcovi oznámené, že vstupuje do konania na strane žalovaného, zbral žalobca podaný návrh v celom rozsahu späť a konanie žiadal zastaviť.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa o trovách celého konania vedľajšieho účastníka, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.